

Politik for Anlæg og Miljø Kommuneqarfik Sermersooq 2009-12

Indhold

1.0 Indledning	3
2.0 Værdigrundlag	4
3.0 Visioner	5
4.0 Kommunens opgaver inden for Anlæg og Miljø	6
5.0 Politikker	7
5.1 Boligpolitik	8
5.2 Bybygning- og Infrastrukturpolitik	10
5.3 Planpolitik	10
5.4 Natur, miljø- og klimapolitik	11
6.0 Strategiske indsatsområder	12
6.1 Boliger	13
6.2 Bybygning- og infrastruktur	15
6.3 Plan	17
6.4 Natur, klima og miljø	18

1.0 Indledning

En visionær planlægning og forvaltning af vores byer og bosteder er en forudsætning for, at der kan skabes velfærd og velstand i samfundet og at der kan udvikles byer og bosteder, der danner grundlag for, at borgerne kan opnå en høj livskvalitet.

Planlægningen, driften og vedligeholdelsen af vores byer og bosteder er samtidig en varetagelse og forvaltning af vores værdier i og tilstanden af vores byer og bosteder fortæller noget om os selv og vores overskud.

Det er inden for Anlæg og Miljøområdet at disse forhold behandles. Anlæg og miljøudvalget i Kommuneqarfik Sermersooq udvikler rammerne for byernes fysiske udvikling, således borgerne, erhvervslivet, myndighederne og andre kan planlægge og disponere deres fremtidige aktiviteter. Anlæg og Miljøforvaltningen varetager planlægningen, implementeringen, driften og vedligeholdelsen af Kommuneqarfik Sermersooqs bygninger og infrastruktur. For at udvikle vores byer og bosteder, så de lever op til alle vores ønsker, er det vigtigt, at alle forhold betragtes som en del af en sammenhæng. Afgørende spørgsmål er således:

Hvordan vil vi leve i vores byer og bosteder?

Hvad skal de indeholde og hvilke kvaliteter skal de opfylde?

Hvordan inddrages borgerne i udviklingen?

Hvordan kan vi skabe byer og bosteder, hvor menneskene kan være lykkelige?

Det er Kommuneqarfik Sermersooqs ansvar, at der findes aktuelle og fremtidssikrede svar på disse spørgsmål, og svarene kan være mange. Eksempelvis må byerne og bosteder udvikles med mangfoldighed af oplevelser, tryghed og smuk bygnings- og byarkitektur. Boliger og boligmiljøer skal indeholde kvaliteter, der giver gode livsbetingelse for borgerne. Uddannelses- og institutionsområdet bør planlægges, så der kan bygges uddannelsescentre, nye skoler og institutioner. Nye erhvervsområder må planlægges, så der skabes grundlag for en samfundsøkonomisk vækst. Trafik- og transportområdet skal planlægges for at kunne opnå større trafiksikkerhed og for at opfylde et fremtidigt transportbehov. Miljø- og energiindsatsen skal sikre beskyttelse af naturen og klimaet og sundhed for borgerne. Indeværende dokument behandler disse forhold og indeholder således Kommuneqarfik Sermersooqs politikker og strategier på Anlæg og Miljøområdet for 2009 -12. Her udpeges de prioriteringer og mål, der er for den nye storkommune i denne valgperiode.

Med venlig hilsen

Ado Holm

Formand for Anlæg og Miljøudvalget

Kommuneqarfik Sermersooq

November 2009

2.0 Værdigrundlag

Anlæg og Miljøudvalget arbejder ud fra følgende målsætninger:

- **En bæredygtig udvikling i en social og miljømæssig balance**
- **En kvalitativ fremdrift med vækst og øget velstand**

I de to målsætninger ligger nøglen til fremtiden. Med en bæredygtig udvikling sikres en udvikling med et hensynsfuldt fokus på kommende generationer, og med en kvalitativ fremdrift imødekommes behovet for forbedrede forhold for samtiden med fokus på vækst. En bæredygtig udvikling og en kvalitativ fremgang er to sidestillede målsætninger. Det ene står ikke over det andet og opnåelsen af begge er afgørende for en lys fremtid.

En bæredygtig udvikling er betinget af et bredt forankret ansvar og en solid viden. At påtage sig ansvar indebærer, at man ikke forventer, at andre end én selv varetager en bæredygtig og positiv udvikling af samfundet. Som samfund og enkeltindivid må man påtage sig ansvar for at kunne påvirke samfundsforholdene til det bedre og til gavn for kommende generationer. Uddannelse, forskning og vidensopbygning er på alle områder ligeledes fundamentet for samfundets gode udvikling. Uddannelse og vidensopbygning omfatter hele spektret fra familie, folkeskole, faglige uddannelser til universitet og livslang læring. Alle unge skal have en uddannelse og samfundet skal kunne tiltrække og fastholde disse unge i opbygningen af samfundet.

En kvalitativ fremdrift er betinget af et stærkt ejerskab og en stor mangfoldighed. Med et bredt forankret ansvar følger ejerskab, som er afgørende for en progressiv og positiv fremdrift. Det er ejerskabet til udviklingens retning, der afgør om befolkningen føler stolthed af og glæde ved deres plads i livet og samfundets tilstand. Mangfoldighed giver styrke og energi og skaber på alle niveauer initiativ og aktiv deltagelse i udviklingsprocessen. En anerkendelse af kvalitetene i en mangfoldig samfundsstruktur er en præmis for at kunne styrke de sociale, uddannelsesmæssige, erhvervmæssige kompetencer og netværk. Mangfoldigheden skal betragtes som et aktiv både i en lokal, national og global sammenhæng.

Som forudsætning for at opnå en bæredygtig udvikling og en kvalitativ fremdrift, må samfundet som grundlag arbejde for og udvikle ansvarlighed og ejerskab, fremme vidensopbygning og værdsætte mangfoldighed. Udvalget arbejder således ud fra et værdigrundlag, der afspejles i udvalgets daglige arbejde og beslutninger.

3.0 Visioner

”Sammen bygger vi varder og viser vej”

- Kommunen skal være førende inden for anlæg og miljø, såvel i Grønland som i hele det arktiske område.
- En gennemtænkt, bæredygtig og fremtidsorienteret planpolitik skal sikre en god og forsvarlig samfundsudvikling.
- På tværs af forskelle i levemåder og erhvervsforhold i den vidtstrakte kommune skal infrastruktur, transport og kommunikation fungere til gavn for samfundets udvikling og velfærd.
- Kommunen skal sikre hensigtsmæssige rammer, så borgerne kan varetage naturen på en ansvarlig og hensynsfuld måde.
- Kommunen skal deltage aktivt i forskning og udvikling indenfor natur- og klimaforhold, samtidig med at borgerne løbende informeres derom.
- Kommunen skal fremme vækstmulighederne med særlig fokus på bæredygtige energiformer.
- Ved opstart af nye virksomheder og andet byggeri skal natur- og miljøpåvirkningerne være mindst mulige, samtidig med at der er nødvendige foranstaltninger mod eventuel forurening.
- Byggeri og anlæg skal foregå i overensstemmelse med kommunens planer og regulativer.
- Det skal sikres, at byggerier er i harmoni med omgivelserne, og at det i form og farveholdning er smukt og tager hensyn til den omgivende natur.
- Såvel traditionelle som nyudviklede boliger og byggerier skal planlægges og gennemføres i overensstemmelse med de enkelte byer og bosteders behov og muligheder.

4.0 Kommunens opgaver inden for Anlæg og Miljø

Metode

Kommunalbestyrelsen i Kommuneqarfik Sermersooq vil forvaltningen af de enkelte sagsområder skabe:

- **Fornyelse**
- **Forenkling**
- **Forankring**

Disse tre begreber skal derfor anvendes som en skabelon og målestok for procedurer, mål og aktiviteter i Anlæg og Miljøforvaltningen. Udvalget og forvaltningen skal generelt arbejde for at udvikle ansvarlighed og ejerskab, fremme vidensopbygning og værdsætte mangfoldighed, og arbejdet skal derfor have sit udgangspunkt i analyse, vurdering (genvurdering), innovation og inddragelse af relevante kompetencer, interessenter og borgere.

Overordnede politiske indsatsområder

Kommunalbestyrelsen i Kommuneqarfik Sermersooq formulerede i 2009 følgende overordnede indsatsområder:

- **En sammenhængende familiepolitik**
- **Erhvervsudvikling som fundament for samfundsudviklingen**
- **Et bæredygtigt samfund med udgangspunkt i by- og boligudvikling**

Disse indsatsområder skal manifesteres gennem Anlægs- og Miljøudvalgets politkarbejde, der fastlægger kommunens anlægs- og driftmæssige visioner, målsætninger og strategier indenfor det byggede og naturlige miljø.

5.0 Politikker

Følgende politikker udgør rammerne for Kommuneqarfik Sermersooqs arbejde på anlæg og miljøområdet:

- **Planpolitik**
- **Boligpolitik**
- **Bybygning- og infrastrukturpolitik**
- **Natur-, miljø- og klimapolitik**

5.1 Planpolitik

I den nye planlov har Kommuneqarfik Sermersooq fået et stærkt værktøj til at sikre plangrundlaget for den nye storkommune.

Kommunen ønsker at sikre de bedste helhedsorienterede løsninger og den størst mulige forankring. Derfor vil kommunen fokusere på en planlægning i tæt dialog med Selvstyret, andre organisationer og kommunens borgere.

Med udgangspunkt i ønsket om helhed i opgaveløsningen, vil kommunen arbejde for, at der sker en sammenhængende planlægning af hele kommunen, som omfatter alle kommunens ønsker for fysisk planlægning og som tager højde for geografiske forskelle.

Udviklingsmulighederne for den enkelte by og det enkelte bosted skal afdækkes. Målsætningerne og mulighederne for de enkelte byer og bosteder må ske i dialog med befolkningen i Kommuneqarfik Sermersooq.

”Planlægning skal skabe muligheder for udvikling og vækst”

- **Den nye kommuneplan skal være kommunens centrale redskab i arbejdet med at samle og planlægge den nye storkommune.**
- **Udviklingen i kommunens byer og bosteder skal forankres i de respektive steders egne muligheder og behov.**
- **Det skal sikres, at planlægningen er helhedsorienteret og fortsat giver flere muligheder for udviklingen af flere boliger og uddannelses- og erhvervsmuligheder.**

5.2 Boligpolitik

Samspelet mellem en afhjælpning af boligmangel og forbedring af livskvaliteten skal være i fokus. Det er derfor vigtigt, at det offentlige boligbyggeri foregår i et tempo, der svarer til behovene, og som samtidigt er tidssvarende og tilpasset sin kontekst.

Boligerne udgør en stor investering, og det er derfor væsentligt at værdien af boligerne fastholdes gennem en hensigtsmæssig og rettidig vedligeholdelse. Samtidig skal der være kontrol af kvaliteten, når der bygges. Kommunen vil derfor arbejde for en skarpere lovgivning omkring kvalitet og vedligeholdelse i byggeri – også for private.

Kommuneqarfik Sermersooq vil arbejde for at kommunens boligmasse ses under ét uanset om der er tale om Selvstyre-ejede boliger eller kommunens egen boligmasse. Vi vil arbejde for, at der skabes en samlet almen boligsektor, hvis primære fokus er at forbedre borgernes livskvalitet.

Offentligt tilskud til byggeri skal være med til at sikre godt og billigt byggeri. Kommuneqarfik Sermersooq ønsker, at der opføres så mange boliger som muligt for de bevillinger, der afsættes til boligbyggeriet. Kommunen vil derfor tilskynde borgerne til at købe egen bolig i form af ejerboliger med offentlige låne- og tilskudsordninger, andelsboliger eller medbyggerhuse, hvor det er muligt. Målet er at byggeomkostningerne svarer til den enkelte borgers økonomiske formåen.

Det er væsentligt, at der kan stilles boliger til rådighed for de uddannelsessøgende. Samtidigt vil antallet af ældre være stærkt stigende i de kommende år, og det er derfor væsentligt, at der i forbindelse med udbygningen af boligmassen etableres ældre- og handicapvenlige boliger, der giver mulighed for at de ældre kan blive boende i eget hjem.

I boligbyggeriet skal der også tages hensyn til andre grupper, som f.eks. unge enlige mødre.

”Kommuneqarfik er et godt sted at bo

- uanset hvilken livssituation man er i.”

- **Alle har ret til et godt sted at bo.**
- **Kommunen har en vigtig rolle i at sikre, at borgere har mulighed for at købe en bolig, der svarer til den livssituation, de er i.**
- **Byggemodningstakten skal være på forkant i forhold til behovet.**
- **Boliger og andet byggeri skal opføres energi- og miljørigtigt.**
- **Alle uddannelsessøgende bør så vidt muligt kunne tilbydes en bolig.**
- **Ældre og handicappede skal have mulighed for at bo under trygge rammer, der tilgodeser den enkelte beboers behov.**
- **Kommunen skal prioritere behovet for boliger til unge familier og unge enlige forældre.**

5.3 Bybygning- og Infrastrukturpolitik

Kommuneqarfik Sermersooq er landet folkerigeste kommune og strækker sig med sine 609.000 km² fra østkysten til vestkysten. Derfor er der behov for en velfunderet bybygning- og infrastrukturpolitik, der tager hensyn til de geografiske udfordringer, muligheder og behov.

Uanset livssituation er det vigtigt, at den enkelte er stolt af det sted, hvor man bor. Vi tror på, at dette skaber ejerskab og fællesskab. Byerne skal være sunde og menneskelige at leve i, og børnene og familier skal kunne trives.

Dette kræver god planlægning med fokus på oplevelser i både byen og naturen og en planlægning, der tager hensyn til alle befolkningsgrupper. Derfor vil vi arbejde for at alle byer har en plan for byggeri og infrastruktur. Dette kræver kvalitetsbyggeri, og derfor skal Kommuneqarfik Sermersooq have en stærk arkitekturpolitik for både byggeri, bybygning og udearealer. Der skal stilles høje krav om kvalitet til kommunens planlægning.

Infrastrukturen skal tilgodese de store udfordringer, som transport i Grønland og til udlandet medfører. Kommunen skal derfor sikre sig størst mulig indflydelse på lufthavne og havne mht. drift, udbygning og nyetablering.

Nuuk er Grønlands uddannelses-, handels- og erhvervscentrum, og byen mærker en stigende tilflytning fra andre dele af Grønland. Rammerne for befolkningens mobilitet skal forbedres – derfor skal vi sikre, at hovedstaden udvikler sig harmonisk og i et tempo, der tilgodeser kravet om udbygning, og offentlige ordninger for tilskud skal synliggøres og benyttes.

”Vi er stolte over vores byer og bosteder og vi skal sikre, at de har optimale udviklingsbetingelser”

- **Helhedsplanlægning og den demokratiske proces skal sættes i højsædet.**
- **Alle byer skal udvikle sig harmonisk – med respekt for geografiske forskelle.**
- **Nuuk skal udvikle sig og indtage sin plads som Grønlands hovedstad og være et forbillede for andre.**
- **Vi skal arbejde for at fremme befolkningens mobilitet.**
- **Vi skal udnytte vores unikke geografiske muligheder.**
- **Vi skal arbejde for en international havn og lufthavn i Nuuk, der kan indfri vores nuværende og fremtidige behov.**

5.4 Natur, miljø- og klimapolitik

Kommuneqarfi Sermersooq vil være foregangskommune inden for bæredygtig forvaltning af Grønlands og kommunens ressourcer. Klimaændringer gør, at Grønland besøges og diskuteres i hele verden, og vi kan mærke klimaændringerne i vores dagligdag. Vi har en forpligtelse til at sikre at kommunen arbejder for en bæredygtig udvikling. Vi kan ikke gøre dette alene og derfor skal vi skabe gode relationer til grønlandske vidensorganisationer. Her tænkes specielt på Selvstyret, Grønlands Naturinstitut og Klimauniversitetet. Vi skal indtage vores plads på natur- og miljøområdet og give kvalificeret input til mål og midler for at sikre miljøet.

Bæredygtighed er et nøgleord og vi skal sikre, at vores løsninger tager udgangspunkt i dette. Her tænkes ikke mindst på affaldshåndteringsområdet, hvor kommunen skal sikre, at fremtidige affaldsforbrændingsløsninger og andre bortskaffelsesformer er i overensstemmelse med ønsket om at Grønland og dermed også vores hovedstad selv kan løse affaldsproblemerne. Samtidigt skal vi arbejde for en fremtidssikret og ambitiøs miljølovgivning. Kommunen skal samarbejde med Naalakkersuisut om at skabe bedre lovgivningsmæssige rammer for miljøindsatsen i Grønland.

Kommunen skal have fokus på sin egen påvirkning af miljøet. Vi skal sikre grønne indkøb. Vi skal have fokus på miljøkonsekvenserne ved vores egne beslutninger og være opmærksomme på, hvorledes vi kan påvirke den måde alle behandler miljøet på. Miljøområdet skal have langt større vægt i kommunens arbejde og tilført flere ressourcer end tidligere.

Kommunens miljøindsats skal være en forebyggende indsats, hvor en bred vifte af samfundets aktører påvirkes til miljørigtig adfærd. Dette skal ske ved hjælp af en bred og langsigtet miljøplanlægning, der gradvist forvandler den nuværende symptombehandling af miljøpåvirkninger til en forebyggende strategi. Samtidigt skal alle samfundets aktører – lige fra den enkelte borger til de store virksomheder til kommunen selv – føle ejerskab og ansvar overfor de eksisterende og fremtidige miljøpåvirkninger. Dette kræver en klar strategi og implementering af redskaber som oplysningsarbejde, bedre praktiske rammer for miljørigtig adfærd og reguleringstiltag, der belønner bæredygtig adfærd.

”Kommunen skal være kendetegnet ved en stærk grøn profil”

- **Vi skal være med til at sikre Grønland som et bæredygtigt samfund.**
- **Kommunen skal gå forrest i arbejdet for at forbedre miljøet.**
- **Vi skal sikre, at vi hele tiden bliver bedre på miljøområdet**
- **Vi skal bidrage til den internationale debat om klima og miljøpåvirkninger.**

6.0 Strategiske indsatsområder

Strategiske indsatsområder

Det kræver en fokuseret og strategisk indsats at implementere visionerne og politikkerne for anlægs- og miljøområdet. Kommuneqarfik Sermersooq har derfor udpeget fire strategiske indsatsområder, der skal styre kommunens anlægs- og miljøaktiviteter for perioden 2009-2012.

- **Plan**
- **Boliger**
- **Bybygning- og infrastruktur**
- **Natur, klima og miljø**

6.1 Plan

Kommunen er en samlet enhed og helhedsplanlægning og den demokratiske proces skal sættes i højsædet. Udviklingen i de respektive byer skal dog funderes i de respektive steders egne behov og muligheder, og skal derfor ske efter nøje afklarede udviklingsstrategier, der sigter mod en styrkelse af byernes allerede eksisterende kvaliteter. For at sikre de bedste helhedsorienterede løsninger og den størst mulige forankring fokuserer Kommunen på en planlægning i tæt dialog med Selvstyret, andre organisationer og kommunens borgere. Kommunens eksisterende og kommende planer skal ske i sammenhæng for derigennem at opnå en synergi i den fysiske lokalisering og udformning.

Kommunen lægger derfor vægt på følgende 3 indsatsområder:

6.1.1 Udvikling efter behov og muligheder

- Byer og bygder skal udvikles efter behov og muligheder.
- Nuuk er kommunens hovedsæde og skal planlægges og udvikles herefter.
- Udarbejdelsen af en helhedsplan for Tuujuk og Store Slette, samt en fortsat planlægning at Qinngorput skal prioriteres.
- Udviklingen i Paamiut skal planlægges i overensstemmelse med behov for erhvervsudvikling og i harmoni med borgernes behov og ønsker. Vi skal understøtte, at det er attraktivt at bo og arbejde i Paamiut.
- Udviklingen i Tasiilaq er primært funderet på turisme og vi skal sikre at netop dette erhverv har bedst mulige betingelser ved at byen har et harmonisk og attraktivt miljø, der giver turisterne en unik oplevelse.
- Udviklingen i Itoqqortoormiit skal ses i sammenhæng med at byen er indfaldsport til verdens største naturpark og at der er muligheder for industriudvikling. Her tænkes ikke mindst på mineindustri.
- Udviklingen i Ivittut skal understøttes og justeres i forhold til Flådestationens fremtidsplaner.
- Kommunen skal rette et retmæssigt fokus på forvaltningen af det byggede miljø i byderne.

6.1.2 Udvikling af uddannelsesområder

- Nuuk skal udvikles som universitets- og uddannelsesby. Der skal planlægges for fremtidige udvidelser af eksisterende uddannelsesinstitutioner og nye uddannelsesinstitutioner. Dette kan ske i et sammenhængende område ved Universitetet, hvor der kan opbygges et campusområde, der bidrager til Nuuks bymiljø og som skaber et inspirerende studiemiljø.
- Kommunen skal igennem et klart fokus på byggeri af bolig og uddannelsesinstitutioner medvirke til, at uddannelsessøgende fra hele kommunen har mulighed for at gennemføre en uddannelse.

6.1.3 Synergi

- Vi skal samle alle forvaltningsområder i planstrategien.
- Udarbejde kommuneplan.
- Vi skal samle kommunens planinteresser for hovedstaden, byer og bygder.
- Vi skal samle Selvstyrets planer og interesser.
- Vi skal samle erhvervslivets planer og interesser.
- Vi skal samle råstofsektorens planer og interesser.
- Vi skal samle planer for institutionsbyggerier.
- Vi skal samle planer for uddannelses- og udviklingsinstitutioner (videregående uddannelser, universitet, samt nye uddannelser som business/IT college og kunst- og design college).
- Vi skal samle indsamle Nukissiorfiits og Tele Greenlands planer og strategier.
- Planlægningen skal ske i tæt dialog med Selvstyret, andre organisationer og kommunens borgere
- Ved sammenfaldende interessesfærer skal planlægningen skal ske i et politisk samarbejde med kommunens øvrige udvalg.

6.2 Boliger

Boligområdet er et område, der prioriteres allerhøjest. Boligmangelen med lange ventelister skal løses. Det er et problem, der har eksisteret i mange år. For at løse denne problematik må der tænkes nyt både i forhold til finansiering, i forhold til borgernes tilgang til boliger og i forhold til anlægsudgifterne.

Det er ligeledes nødvendigt at se på den eksisterende boligmasse og de boligmiljøer der er i dag. Manglende vedligeholdelse af nogle offentlige boligkomplekser har ikke været befordrende for den sociale udvikling. Når der bygges nye boligområder skal der tages højde for, at de bidrager til byens kvaliteter og at der tages hensyn til den sociale diversitet.

Kommunen lægger derfor vægt på følgende 3 indsatsområder:

6.2.1 Byggemodning

- Den nødvendige infrastruktur skal være til stede for at boligmassen kan øges i takt med behovet. Der skal være fokus på en selvstændig byggemodningsstrategi som en væsentlig forudsætning i kommunens boligstrategi.

6.2.2 Almene boliger

- Kommunen skal sikre et godt og billigt boligbyggeri igennem en grundig og kyndig projektering og opførelse.
- Målrettet indsats på boligområdet i forhold til unge, ældre og handikappede.
- Byggesjusk skal undgås, og der skal derfor sætte fokus på et tæt tilsyn ved opførelse af nybyggeri.

6.2.3 Vedligeholdelse

- Vi skal sikre kommunens værdier i form af bygninger, boliger, anlæg, veje m.v. igennem en optimal løbende vedligeholdelse og renholdelse. Sikring af værdierne skaber smukke byer, understøtter miljøet og forbedrer borgernes livskvalitet.
- Der skal udvikles en handleplan for sanering og nedrivning af saneringsmodne bygninger i kommunen.

6.3 Bybygning- og infrastruktur

Kommuneqarfik Sermersooq vil igangsætte initiativer i hele kommunen, der kan understøtte en smuk og funktionel arkitektur og byudvikling, der fremmer borgernes muligheder, skaber identitet, forbedrer livskvaliteten og samtidig er grundlaget for øget velstand. Kommunen vil gennemføre en målrettet indsats, der skal sikre, at hovedstaden Nuuk kan udvikle sig harmonisk og uden begrænsninger i forhold til sine udviklingsmuligheder. Kommunen vil igangsætte og fortsætte udarbejdelsen af værktøjer, der kan øge mulighederne for at udbygge infrastrukturen internt i byerne og i kommunen og eksternt i forhold til omverdenen.

Kommunen lægger derfor vægt på følgende 4 indsatsområder:

6.3.1 Nuuk som hovedstad og hovedsæde

- Mulighederne for en fortsat udvikling af sunde og attraktive bolig- og erhvervsmiljøer i Nuuk skal understøttes gennem et stærkt og fremtidssikret plangrundlag.
- Nuuks byrum skal sætte den arkitektoniske og funktionelle standard i både Grønland og arktiske byer. Dette skal opnås ved konkrete projekter, der målrettet skal forbedre byrummet udvalgte steder i byen.
- Vi skal arbejde for en international havn og lufthavn i Nuuk, der kan indfri vores nuværende og fremtidige behov.

6.3.2 Arkitektur og Byudvikling

- Vi skal udarbejde en kommunal arkitekturpolitik.
- Kommunens skal sørge for sunde, attraktive og velfungerende boligområder med muligheder for fysisk og sjælelig udfoldelse.
- Vi skal planlægge således, at der er en langsigtet sammenhæng og synergieffekt med hensyn til bycentre, erhvervsområder, uddannelsescentre m.v.
- Kommunen skal gå i front og vise det gode eksempel for et godt og fremtidssikret byggeri.
- Kommunen skal medvirke til folkeoplysningen gennem en uddragning af eksempler på god arkitektur og god byudvikling.
- Vi skal sikre, at alle byer har en plan for nyt byggeri.
- Når det er hensigtsmæssig vil Kommunen satse på en større brug af lokale naturmaterialer, når der bygges boliger og andet.
- Mulighederne for at for stenbrud i bjergformationer skal undersøges, således det synlige miljø kan beskyttes.
- Mulighederne for at etablere fjeldhaller til forskellig brug skal belyses og afprøves.
- Det skal udvikles en plan, der forhindrer, at husene får lov til at forfalde.
- Der skal udarbejdes en oversigt over bevaringsværdige bygninger og områder i hele kommunen.
- Der skal udvikles en handleplan for forladte huse i kommunen.

6.3.3 Trafik og Infrastruktur.

- Det fremtidige vand- og energibehov skal tilgodeses, og der bør derfor fokuseres på vindkraft, sol- og vandenergi, fjeldvarme og evt. brintenergi.
- Kommunen skal indgå et partnerskab i form af et havneaktieselskab i Nuuk, som omfatter den gamle havn og en ny havn.
- En kommende placering af et nyt havneanlæg skal sammenkædes med mulighederne for udnyttelse af Nordvestpassagen
- Kommunen skal indgå et partnerskab i form af et lufthavnsselskab, som omfatter en udvidelse af den eksisterende lufthavn i Nuuk til 1199 m.
- Mulighederne for etablering af en international lufthavn med en banelængde på omkring 3000 m ved Nuuk skal afdækkes.
- Muligheden for etablering af en landingsbane i Tasiilaq på 950-1199 m. skal afdækkes.
- Vi skal udarbejde trafikprognoser og trafikplaner for Nuuk og øvrige byer.
- Den bløde trafik skal sikres gennem separate fortove og stier.
- Mulighederne for den kollektive trafik skal fremmes.
- Forurening fra veje såsom støv, CO₂, partikler og støj skal minimeres, og der skal tages højde for dette i planlægningen.
- Kommunen skal afklare mulighederne for indførelse og service af elbiler

6.3.4 Udvikling af eksisterende og alternative erhvervsmuligheder

- Planlægning af byggemodning af arealer til erhvervsformål skal prioriteres højt.
- Gennem den fysiske planlægning vil kommunen understøtte mulighederne for udviklingen af nye eksportprodukter.
- Vi skal planlægge, så der er mulighed for produktion af fødevarer i fiskefarme, krabbefarme, moskusoksefarme, rensdyrhold, produktionshuse til grøntsager m.v.
- Fiskeri er fortsat i dag kommunens vigtigste erhverv, og det skal undersøges, hvordan der kan etableres flere indhandlingssteder.
- Kommuneqarfik Sermersooq bør være på forkant og lave forsøgsordninger omkring tangproduktion.

6.4 Natur, klima og miljø

Kommuneqarfik Sermersooq vil være foregangskommune indenfor en bæredygtig forvaltning af Grønlands og kommunens ressourcer. Kommunen kan på dette område være pioner og opbygge en viden om det arktiske miljø til gavn for kommunen, Grønland og ikke mindst for den enkelte borger.

Kommunen lægger derfor vægt på følgende 4 indsatsområder:

6.4.1 Affaldshåndtering

- Der skal ske en koordineret indsats på affaldshåndteringen, og vi skal derfor sammenskrive vores affaldsplaner, så de bliver det samlede redskab til at løse dagens og morgendagens affaldsproblemer.
- Vi skal løbende udvikle affaldsplanen.
- Flere byer har behov for forbrændingsanlæg, og vi skal tilse, at forbrændingsanlæg forbedres og nye opføres.
- Når nye forbrændingsanlæg opføres, skal der lægges vægt på en udnyttelse af spildvarmen.
- Mulighederne for genbrug og af forskellige affaldstyper skal undersøges og udmøntes i konkrete genbrugstiltag.
- Vi skal udarbejde et samlet affaldskoncept, der løser hele kommunens affaldsproblem på den mest hensigtsmæssige måde.
- Vi skal sikre, at erhvervslivet, institutioner og offentlige myndigheder påtager sig et ansvar for at opretholde et rent miljø og gennemføre nødvendig vedligeholdelser.

6.4.2 Formindskelse af miljøpåvirkningen

- Vi skal sammenskrive og løbende opdatere vores miljøhandlingsplan, så den er et norm- og retningsgivende redskab for hele kommunen.
- Som Grønlands største arbejdsplads skal kommunen gå forrest med grønne indkøb.
- Vi skal sikre en miljørigtig projektering og en bæredygtig byudvikling.
- Vi skal fokuseres på miljørigtig energiproduktion og alternative energiformer som bl.a. vindkraft, sol- og vandenergi, fjeldvarme og evt. brintenergi skal undersøges med henblik på at bringe dem i anvendelse.
- Vi skal foretage løbende overvågning af det åbne land, forurenende virksomheder, trafikforurening og havforurening.
- Vi skal deltage i miljøvurderinger af planlagte råstofaktiviteter.
- Vi skal styrke samarbejdet med Naturinstituttet og Klimauniversitetet.
- Vi skal planlægge for indførelsen af eldrevne biler.
- Vi skal undersøge mulighederne, planlægge og opføre vandrensningsanlæg, hvor der er store befolkningskoncentrationer.
- Vi skal minimere trafikforureningen gennem en fremadrettet trafikplanlægning.

6.4.3 Selvforsyning

- Vi skal gennem byplanlægningen medvirke til en selvforsyning med vedvarende energi til elforsyning og opvarmning af boliger, erhvervsbygninger og offentlige bygninger.

6.4.4 Adfærdsregulerende strategi

- Vi skal invitere borgerne til at påtage sig et borgeransvar og medvirke til at holde det åbne land og byerne rene og smukke.
- Når muligt skal kommunen være til stede ved klimarelaterede internationale begivenheder.
- Borgernes adfærd skal ændres via oplysningskampagner samt, at der skabes bedre praktiske rammer for miljørigtig adfærd.
- Kommunen vil gennem samarbejde med institutioner, skoler og videregående uddannelsesinstitutioner iværksætte en massiv oplysningsindsats på børne- og ungeområdet.
- Der skal skabes rammer, som gør det attraktivt for kommunens virksomheder at handle miljørigtigt.